

Eulalia Iglesias

Analfabetisme audiovisual

Cada cop que es publica un informe sobre l'ensenyament, els resultats són ben decebedors, per no dir directament depriments. El penúltim posa en evidència que hi ha quasi un terç dels alumnes que no entenen bé allò que llegeixen. Quan es parla de lectura hom es refereix a la literària (perdonin el pleonasme). Tanmateix, en un món on la comunicació audiovisual és cada cop més present, on la majoria d'infants creixen rodejats més d'imatges que no pas de lletres (i això, subratllem-ho de bon principi, no és a priori ni bo ni dolent), ningú no es preocupa per la incompetència per llegir les imatges, o millor, per entendre les imatges que llegim.

L'analfabetisme audiovisual més preocupant no es troba entre els infants (que sempre tenen temps a aprendre millor) sinó entre, per una part, certa *intelligentsia* pública i, per l'altra, entre la pròpia crítica cinematogràfica. En un país com el nostre on promocionar la cultura no ha estat mai una prioritat, considerar el cinema un art a potenciar deu sonar a acudit. Només cal recordar que el film català i en català més reconegut per la crítica internacional en tota la història, *Honor de cavalleria* d'Albert Serra, es va fer sense ni un duro de diner públic. Pel que fa a la crítica, llegir certes firmes resulta desassossegador. No parlo d'una qüestió d'opinions on la dissensió sempre és ben benvinguda. Sinó de l'existència d'una sèrie de gurus pels quals l'anàlisi de l'art s'acaba amb Aristòtil. Entre la crítica literària seria inconcebible menystenir James Joyce perquè "no s'entén". En crítica d'art xocaria que algú afirmés que Picasso no és bon pintor perquè els seus quadres no reproduïen exactament la realitat. Cap diari enviaria a cobrir el Sólar una persona que no concep que es pugui fer música sense guitarra, baix i bateria. Però a la crítica de cinema sí que sembla d'allò més normal que existeixin periodistes que es carreguin pel·lícules perquè s'escapen dels cànons clàssics de la dramàturgic, la narrativa o la representació, és a dir, perfectes analfabets audiovisuals que no saben llegir tantíssimes obres i per això les menyspreen.

Seguint amb l'educació, quan s'incorpora el cinema a l'escola també es comet l'error de fer-ho des del seu simple vessant il·lustratiu. Una pel·lícula serveix per complementar un debat ètic, una classe d'història, la biografia d'un personatge. Fins i tot es fa servir el cinema per explicar la literatura!! (Quan no es produeixen altres disfuncions com ensenyar música a través de la pintura, per exemple). Fa poc Laertes va traduir al castellà *La hipòtesis del cine: pequeño tratado sobre la transmisión del cine en la escuela y fuera de ella* del crític francès Alain Bergala, una de les poques persones que s'ha preocupat a reflexionar sobre la pedagogia del cinema i fins i tot ha creat, literalment i metafòrica, escola al respecte. Seguint les seves propostes, a Catalunya Núria Aidelman i Laia Collet desenvolupen des de fa tres anys "Cinema en curs", un projecte que organitza tallers de cinema en centres d'ensenyament públic on es complementen teoria i pràctica. Un primer i significatiu pas per combatre l'analfabetisme audiovisual.

■ Pack Julio Medem

Julio Medem

26 de març de 2008

44,99 euros

La comercialització en dvd de *Caótica Ana*, surt a la venda un pack de sis discos que reuneix tots els treballs de Julio Medem, exceptuant el documental *La pelota vasca - La piel contra la piedra*. El director d'una nova fornada de nous realitzadors que van destacar a principis de la dècada dels noranta. Els seus treballs que entraven en el món audiovisual de forma autodidacta, sense haver passat per cap escola cinematogràfica. Amb un estil personal i suggerent, aviat el director donostiarra es converteix en una rara avis de la cinematografia espanyola.

La posada en escena, la composició estudiada i el contrast cromàtic de les seves obres creen aquesta sensació que descrivim com a poesia. Si a *Vacas* el verd forestal, a *Tierra* ho fa el vermell argilós dels camps, a *Los amantes del círculo polar* el blanc dels terrenys lapones i a *Lucía y el sexo* el blau mediterrani contrastat amb la sobreexposició del groc sobre una atmosfera concreta per a cada film és cuidada al detall. La fèrria estructura narrativa dels seus treballs, són fruit d'un procés de maduració on li agrada manipular les unitats de temps i jugar amb la geometria de les estructures i fondre diversos nivells confonent passat i present, realitat i ficció. Un llenguatge que va polint continuament fins que el relat es materialitza en els cossos dels actors o s'immergeix en el cel·luloide. Esmerça el temps necessari per formar estudiats puzzles que fa encaixar a la perfecció. El seu cinema sempre s'ha envoltat de grans professionals, comptant amb l'emotiva música d'Alberto Iglesias o l'excentric fotografia de Javier Aguirresarobe o Carles Gusi.

El cinema de Medem és solitari, bolca fòbies i filies en els seus arguments: la por a la mort, el subconscient com el món real o el sexe carnal com una cosa propera a l'ànima. En cada film hi deixa una part de si mateix. Desitjos, pors i carències que es materialitzen en actors còmplices que donen vida a l'univers medemian. L'ambigüitat de Najwa Nimri o la sensualitat de Paz Vega, Elena Anaya o el recent descobriment, els fan visualitzar les emocions, matèria bàsica amb què treballa Medem. El director donostiarra és conscient que el seu cinema conceptual no és un producte taquiller. Té prou amb emocionar i estimular la sensibilitat dels seus espectadors fidels. **M.C.**

■ Ciudad de Sylvia

Christian Guerin

12 de març de 2008

18,50 euros

El fotogènica i l'aparença sensible i l'aparença sensible i l'aparença sensible són les principals d'aquest film d'arribada al Festival de Venècia. El film mostra un jove estranger passant els seus dies mentre observa i descobreix les expressions que la gent amb qui es creua. El film és una història que va conèixer fa anys i que no s'ha pogut esborrar. El film és una història que va conèixer fa anys i que no s'ha pogut esborrar. El film és una història que va conèixer fa anys i que no s'ha pogut esborrar.

Ciudad de Sylvia és un film argumental -de fet, argumental- l'argument és un ciutadà de Nova York com a escenari. Els personatges són absents i substituïts per imatges pròpies d'una ciutat. Les imatges de Guerin són sovint suggerents i desconcertants perquè fugen dels convencionalismes. La visió d'aquesta ciutat complementa amb la visita a la ciutat de Sylvia. **M.C.**

■ Padre nuestro

Christopher Zalla

12 de març de 2008

18,50 euros

El director Christopher Zalla, nascut a Kènia i que fins als 18 anys va viure a diversos països d'Europa i Amèrica del Sud, va decidir estrenar-se com a director amb *Padre nuestro* l'endemà de l'atemptat a les Torres Bessones. No per recrear el drama sinó perquè volia rodar una pel·lícula sobre la seva ciutat des de la perspectiva de l'estranger, una sensació que el va acompanyar tota la infantesa i l'adolescència. I ho fa a través de dos mexicans que arriben il·legalment a Nova York. Un busca el progenitor que no va conèixer i l'altre li roba la identitat per presentar-se al pare del primer com a fill seu. A partir d'aquí els tres homes solitaris i marcats per la precarietat econòmica aplicaran les pròpies estratègies de supervivència en un Brooklyn hostil ple de racons sordids, i carrers foscos. L'inici en clau dramàtica i realista evolucionarà cap al thriller, en aquest film de factura independent que va guanyar el Premi del Jurat al festival de Sundance. **M.C.**

■ Supersalidos

Greg Mottola

25 de març de 2008

17,99 euros

Supersalidos no és la típica comèdia esbojarrada sobre adolescents com *Porky's* o *American Pie*, tot i que té en comú amb aquestes el despertar sexual dels seus protagonistes, que estan obsessionats en deixar de ser verges. L'enfocament d'aquest film és una mica més madur, tot i que no deixa d'haver-hi alguns passatges graciosos. Està protagonitzada per Michael Cera, a qui ara podem veure als cinemes a l'acclamada *Junio*, on de fet fa un paper similar: el de jove tímid i una mica esbalaït. Un dels dos guionistes, Seth Rodgen, es reserva un petit paper en què interpreta un corrupte oficial de policia. L'altre protagonista i alter ego d'aquest mateix guionista és el grassonet Jonah Hill, un actor desconegut que donarà molt a parlar. Titulada originalment *Superbad* (el nom en castellà apel·la a les pitjors comèdies de teenagers), aquesta cinta mereix més atenció del que en principi semblaria, tot i que tampoc no descobreix la sopa d'all. **H. de C.**